

Sygn. akt V KK 259/14

POSTANOWIENIE

Dnia 19 listopada 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 kpk
po rozpoznaniu w dniu 19 listopada 2014 r.
sprawy **D. C.**
skazanego z art. 148 § 1 kk i in.
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 3 kwietnia 2014 r.,
zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w K.
z dnia 2 grudnia 2013 r.,

p o s t a n o w i ł

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**
- 2. obciążyć skazanego D. C. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 2 grudnia 2013 r. Sąd Okręgowy w K. uznał oskarżonego D. C. za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów z art. 178a § 1 k.k., z art. 148 § 1 k.k. w zw. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 3 k.k. w zw. z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. oraz z art. 224 § 2 k.k. w zw. z art. 222 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to skazał go na karę łączną 15 lat pozbawienia wolności. Na podstawie art. 42 § 2 k.k. w zw. z art. 43 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 10 lat. Na podstawie art. 63 § 2 k.k. na poczet orzeczonego wyżej zakazu zaliczył okres zatrzymania prawa jazdy oskarżonego od dnia 29 lipca 2012 r. Na

podstawie art. 44 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego przepadek na rzecz Skarbu Państwa samochodu osobowego marki Volkswagen Passat [...]. Na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego obowiązek zadośćuczynienia za wyrządzoną krzywdę przez zapłatę: kwoty 100.000 zł na rzecz M. i K. L., kwoty 80.000 zł na rzecz A. ., kwoty 80.000 zł na rzecz K. K. Na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet wymierzonej oskarżonemu kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył okres jego tymczasowego aresztowania w sprawie od dnia 29 lipca 2012 r. i zwolnił oskarżonego od kosztów sądowych.

Od powyższego wyroku apelację złożył obrońca oskarżonego D. C. i zarzucając:

1. naruszenie prawa procesowego, mające wpływ na treść wyroku, tj. art. 203 § 3 k.p.k. poprzez zastosowanie w przedmiotowej sprawie obserwacji w zakładzie leczniczym powyżej okresu 8 tygodni, to jest przez okres 12 tygodni, gdy warunkiem sporządzenia opinii przez biegłych z S. było zarządzenie obserwacji powyżej okresu wskazanego przez ustawodawcę,
2. naruszenie prawa procesowego, tj. art. 410 k.p.k. poprzez pominięcie przy wyrokowaniu dowodów w postaci dodatkowego przesłuchania zespołu biegłych z S., znajdującego się na kartach 546 i 547 oraz przesłuchania tychże biegłych podczas posiedzenia sądowego w dniu 21 listopada 2013 roku, które doprowadziło Sąd do poglądu, że wniosek biegłych, dotyczący braku możliwości przewidywania przez oskarżonego wystąpienia psychozy, jest wnioskiem dowolnym,

wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od zarzucanych mu czynów. Nadto, z ostrożności procesowej, zarzucił rażąco niewspółmierność orzeczonej kary 15 lat pozbawienia wolności, w sytuacji gdy zamiar nie był wynikiem wcześniejszego planowania, a jednocześnie samo zdarzenie, omówione w punkcie II zarzutu, było wynikiem wystąpienia egzogennej psychozy wywołanej marihuaną.

Wyrokiem z dnia 3 kwietnia 2014 r. Sąd Apelacyjny zaskarżony wyrok zmienił w ten sposób, że uchylił zawarte w pkt VI jego części dyspozytywnej rozstrzygnięcie o odsetkach od zadośćuczynienia zasądzonego na rzecz

pokrzywdzonych. W pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymał w mocy i zwolnił oskarżonego od kosztów postępowania odwoławczego.

Od powyższego wyroku kasację złożył obrońca skazanego, zarzucając mu rażące naruszenie prawa, wpływające w sposób istotny na treść orzeczenia, tj. art. 170 § 1 pkt 1 k.p.k. poprzez jego niezastosowanie wobec dowodu w postaci opinii biegłych, sporządzonej przez biegłych z S., w sytuacji gdy doszło do naruszenia art. 203 § 3 k.p.k., poprzez zastosowanie obserwacji powyżej okresu określonego przez ustawodawcę, której to zastosowanie było warunkiem niezbędnym do uzyskania opinii i wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie D. C. od wszystkich zarzucanych mu czynów, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

W odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie, jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja obrońcy skazanego D. C. jest bezzasadna w stopniu oczywistym.

Analiza zarzutu kasacyjnego prowadzi do stwierdzenia, że podniesiono go z naruszeniem dyspozycji art. 519 k.p.k. Sposób sformułowania zarzutu i jego podstawa prawna, jak też brak wykazania, iż opisane w zarzucie uchybienie „przeniknęło” do wyroku Sądu odwoławczego, implikuje sposób odczytania podniesionego zarzutu, jako skierowanego wyłącznie do wyroku Sądu I instancji, gdy tymczasem kasacja przysługuje jedynie jako środek zaskarżenia prawomocnych wyroków sądów odwoławczych. Próba zaskarżenia kasacją, również wyroku Sądu I instancji, stanowi przekroczenie granic określonych w art. 519 k.p.k., które ustawodawca określił w odniesieniu do nadzwyczajnego środka zaskarżenia. *Zabieg tego rodzaju, mający na celu powtórzenie zwykłej kontroli odwoławczej na etapie postępowania kasacyjnego i zmierzający do przekształcenia tego etapu w trzecią instancję, nie może być skuteczny* (postanowienie Sądu Najwyższego z dn. 03.12.2001 r., II KKN 299/01, LEX nr 51581).

Niezależnie od powyższego stwierdzić należy, że zarzut naruszenia przez Sąd odwoławczy dyspozycji art. 170 § 1 pkt 1 k.p.k. jawi się, jako całkowicie bezpodstawny w świetle okoliczności niniejszej sprawy. Przepis ten zawiera bowiem powody oddalenia wniosku dowodowego, gdy przeprowadzenie dowodu

jest niedopuszczalne, podczas gdy skarżący błędnie odnosi dyspozycję przepisu do dowodu z opinii biegłych lekarzy psychiatrów i psychologa ze Szpitala [...], sporządzonej w sprawie, czyli dowodu przeprowadzonego przez Sąd z urzędu. Odczytując treść zarzutu kasacyjnego, w połączeniu z jego uzasadnieniem, stwierdzić należy, że rzeczywistym zamiarem skarżącego było zakwestionowanie prawidłowości ustaleń Sądu I instancji w zakresie, w jakim Sąd ten oparł je na opinii biegłych psychiatrów L. C. i K. K. oraz biegłej psycholog E. O., w sytuacji, gdy przy sporządzeniu tej opinii naruszono normę art. 203 § 3 k.p.k.

Bezsprzecznie, maksymalny i bezwzględny okres na jaki możliwe jest zarządzenie obserwacji sądowo-psychiatrycznej oskarżonego, wynikający z art. 203 § 3 k.p.k., nie może przekroczyć 8 tygodni, przy czym chodzi tu o dopuszczalny czas wszystkich zarządzanych w danej sprawie obserwacji psychiatrycznych określonego oskarżonego. Tym samym, w świetle okoliczności sprawy niewątpliwym jest, że łączny czas trwania obserwacji w zakładzie leczniczym skazanego D. C., przekroczył maksymalny jej okres zakreślony przepisem art. 203 § 3 k.p.k. Obserwacja była bowiem zlecona dwukrotnie, w okresie od 13 listopada 2013 r. do 7 stycznia 2014 r. (k. 472 i k. 532), a następnie w okresie od 30 kwietnia 2014 r. do 28 maja 2014 r. (k. 621 i k. 640), tak więc łączny czas jej trwania wynosił 12 tygodni. Oczywisty fakt przekroczenia maksymalnego terminu obserwacji nie uzasadnia jednakże, jak tego chce obrońca, przyjęcia braku możliwości posłużenia się opinią sporządzoną po przeprowadzeniu takiej obserwacji w procesie. W tym zakresie należy odwołać się do argumentacji Sądu Apelacyjnego (zawartej na str. 6-7 uzasadnienia), który wskazał, że stopień naruszenia prawa do wolności osobistej D. C. nie był znaczny, skoro oskarżony i tak był pozbawiony wolności w związku ze stosowaniem wobec niego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania, zaś obserwacja szpitalna i wszelkie badania, jakim w jej ramach został poddany, pogłębiły jedynie wiedzę biegłych na temat stanu zdrowia psychicznego oskarżonego. Powyższe argumenty znajdują akceptację także Sądu rozpoznającego kasację obrońcy. Stwierdzone uchybienie nie pozbawia zatem wartości dowodowej wydanej, w oparciu o przeprowadzoną obserwację sądowo-psychiatryczną, opinii biegłych ze Szpitala dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych. Za powyższym stwierdzeniem przemawia również brak w obowiązującej

procedurze karnej regulacji, która negowałaby wartość dowodową opinii uzyskanej po przeprowadzeniu obserwacji z naruszeniem terminu wskazanego w art. 203 § 3 k.p.k. i tym samym zakazywałaby posługiwania się taką opinią w procesie. Jak słusznie podnosi Prokurator Apelacyjny, „*gdyby ustawodawca przewidział takie konsekwencje naruszenia art. 203 § 3 k.p.k., wyraziłby wprost tak pojmowany zakaz dowodowy*”. Wbrew twierdzeniu obrońcy, polskiej procedurze karnej nie jest znana obowiązująca na gruncie prawa amerykańskiego doktryna „owoców zatrutego drzewa”. Polski ustawodawca ściśle określił bowiem sytuacje, gdy z mocy przepisów prawa wyłączone zostaje dowodzenie oznaczonej tezy dowodowej albo dowodzenie za pomocą dowodu, który jest ogólnie dopuszczalny. Zakaz dowodowy i zakaz dowodzenia musi wyraźnie wynikać z przepisu prawa. Wbrew temu co sugeruje obrońca, podstawa oddalenia wniosku dowodowego z art. 170 § 1 pkt 1 k.p.k. związana jest ze ściśle określonymi zakazami dowodzenia i zakazami dowodowymi, a nie odnosi się do dowodów niejako pośrednio nielegalnych. Za ich wykorzystaniem w procesie karnym przemawia bowiem zasada prawdy materialnej.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy z mocy art. 535 § 3 k.p.k. orzekł, jak w postanowieniu.